

EDUSKUNNAN VASTAUS 103/2009 vp

Hallituksen esitys yliopistolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä yliopistolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 7/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 5/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa yliopistouudistuksen toteutumista sekä vaikutuksia ja antaa asiasta selvityksen sivistysvaliokunnalle vuoden 2012 kevät-istuntokaudella.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa, miten yliopistot järjestävät liikuntapalveluja opiskelijoille, ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin opiskelijoiden liikuntamahdollisuuksien edistämiseksi.

3. Eduskunta edellyttää, että lukukausimaksumakokeilun tuloksia arvioidaan huolellisesti ja arvioinnin kriteerit määritellään mahdollisimman nopeasti.

4. Eduskunta edellyttää, että koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseksi ja laadun turvaamiseksi yliopistoille turvataan riittävä perusrahoitus. Rahoitusta tulee kannavoidsa tasapuolisesti kaikille tieteenaloille.

5. Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että yliopistokeskuksille suunnataan vuosittain vähintään nykyisen tasoiset määrärahat.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Yliopistolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan yliopistoihin, jotka kuuluvat opetusministeriön toimialaan, siten kuin jäljempänä säädetään.

Yliopistoja ovat:

- 1) Helsingin yliopisto;
- 2) Itä-Suomen yliopisto;
- 3) Jyväskylän yliopisto;

- 4) Lapin yliopisto;
- 5) Oulun yliopisto;
- 6) Tampereen yliopisto;
- 7) Turun yliopisto;
- 8) Vaasan yliopisto;
- 9) Åbo Akademi;
- 10) Lappeenrannan teknillinen yliopisto;
- 11) Svenska handelshögskolan;
- 12) Kuvataideakatemia;
- 13) Sibelius-Akatemia;
- 14) Teatterikorkeakoulu;
- 15) *Aalto-yliopistona* toimiva Aalto-korkeakoulusäätiö;
- 16) *Tampereen teknillisenä yliopistona* toimiva TTY-säätiö.

Edellä 2 momentin 1—14 kohdassa tarkoitettut yliopistot ovat julkisoikeudellisia laitoksia (*julkisoikeudelliset yliopistot*). Aalto-yliopistoon ja Tampereen teknilliseen yliopistoon (*säätiöyliopistot*) sovelletaan tämän lain lisäksi säätiölakia (109/1930).

Säätiöyliopistoihin sovelletaan tämän lain säännöksiä paitsi 5, 13—22, 60, 64, 65 ja 67 §:ää, 8 ja 9 lukua sekä 88 §:ää.

2 §

Tehtävät

Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, taiteellisessa toiminnassa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.

3 §

Itsehallinto

Yliopistoilla on itsehallinto, jolla turvataan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus. Itsehallintoon kuuluu päätöksenteko-oikeus sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

Yliopistoille on varattava niitä koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa tilaisuus antaa asiasta lausuntonsa.

4 §

Yliopistoyhteisöön kuuluminen

Yliopistoyhteisöön kuuluvat yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstö, muu henkilöstö ja opiskelijat.

5 §

Julkisoikeudellisten yliopistojen oikeuskelpoisuus

Julkisoikeudelliset yliopistot ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä.

Julkisoikeudelliset yliopistot voivat tehdä sitoumuksia, saada nimiinsä oikeuksia sekä omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta. Yliopisto voi harjoittaa liiketoimintaa, joka tukee sen 2 §:ssä säädettyjen tehtävien toteuttamista.

Julkisoikeudelliset yliopistot vastaavat sitoumuksistaan omilla varoillaan sekä kantavat ja vastaavat tuomioistuimissa.

2 luku

Tutkimus ja opetus

6 §

Tutkimuksen, taiteen ja opetuksen vapaus

Yliopistoissa vallitsee tutkimuksen, taiteen ja opetuksen vapaus. Opettajan on kuitenkin noudatettava koulutuksen ja opetuksen järjestämisestä annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Yliopistojen opetus on julkista. Perustellusta syystä yleisön pääsyä opetusta seuraamaan voidaan rajoittaa.

7 §

Tutkinnot ja muu koulutus sekä tutkintorakenne

Yliopistoissa voidaan suorittaa alempia ja ylempää korkeakoulututkintoja sekä tieteellisiä, taiteellisia ja ammatillisia jatkotutkintoja. Yliopistot voivat järjestää myös täydennyskoulutusta ja avointa yliopisto-opetusta.

Ylempi korkeakoulututkinto suoritetaan alemman korkeakoulututkinnon tai sitä vastaavan koulutuksen jälkeen. Ylempään korkeakoulututkintoon johtava koulutus voidaan järjestää valtioneuvoston asetuksella säädettävillä aloilla myös siten, että koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa, jos se on tarkoituksenmukaista koulutusalaan liittyvien ammatillisten vaatimusten kannalta. Tieteellinen, taiteellinen ja ammatillinen jatkotutkinto suoritetaan ylempään korkeakoulututkinnon tai sitä tasoltaan vastaavan koulutuksen jälkeen.

Yliopistoissa suoritettavista tutkinnoista, tutkintojen tavoitteista, opintojen rakenteesta ja muista opintojen perusteista sekä siitä, mitä tutkintoja kussakin yliopistossa voidaan suorittaa (*koulutusvastuu*), säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Yliopistoissa suoritettavien korkeakoulututkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koulutusvastuun tarkemmasta jakautumisesta yliopistojen kesken, erikoistumiskoulutusten aloista ja koulutusohjelmista sekä siitä, mitä erikoistumiskoulutusten aloja ja koulutusohjelmia kussakin yliopistossa on, säädetään yliopiston esityksestä opetusministeriön asetuksella.

8 §

Opetuksen maksuttomuus

Korkeakoulututkintoon johtava opetus ja opiskelijoiden valintaan liittyvät valintakokeet

ovat opiskelijalle maksuttomia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen koulutukseen hakevalta voidaan edellyttää kansainvälisen maksullisen testin suorittamista. Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettua toiminnasta yliopisto saa periä maksuja. Maksuista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisten suoritteiden omakustannusarvosta.

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien sen mukaan kuin korkolaisissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä sen mukaan kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

9 §

Tilauuskoulutus

Yliopisto voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (*tilauuskoulutus*).

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 37, 45 ja 82—86 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus. Tilauuskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Yliopiston on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

10 §

Koulutusohjelman maksullisuus

Yliopisto voi periä maksuja vieraskieliseen ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutusohjelmaan hyväksytyltä opiskelijalta. Maksujen perimisen edellytyksenä on, että yliopistolla on apurahajärjestelmä, jolla voidaan tarvittaessa tukea maksullisiin maisteriohjelmiin osallistuvien opiskelijoiden opiskelua.

Maksua ei voida kuitenkaan periä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen. Maksua ei myöskään voida periä siltä, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) säädetty oikeus pysyvään oleskeluun Suomessa.

Maksullisista koulutusohjelmista säädetään opetusministeriön asetuksella.

11 §

Opetus- ja tutkintokielet

Helsingin yliopiston, Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemian ja Teatterikorkeakoulun opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Aalto-yliopiston opetus- ja tutkintokieleen sovelletaan vastaavasti, mitä sen muodostaneiden yliopistojen opetus- ja tutkintokielestä säädetään yliopistolain (645/1997) 9 §:ssä. Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin sekä Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on suomi.

Yliopisto voi päättää lisäksi muun kielen kuin 1 momentin mukaisen opetus- ja tutkintokielen käytämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja opintosuorituksissa.

12 §

Ruotsin kieltä taitavien henkilöiden kouluttaminen

Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Helsingin yliopisto, Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Aalto-yliopisto vastaavat siitä, että ruotsin kieltä taitavia henkilöitä koulutetaan riittävä määrä maan tarpeisiin.

3 luku

Organisaatio

13 §

Julkisoikeudellisen yliopiston toimielimet

Julkisoikeudellisen yliopiston toimielimiä ovat hallitus, rehtori ja yliopistokollegio. Yliopistolla voi olla myös kansleri ja muita toimielimiä sen mukaan kuin johtosäännössä määrätään.

14 §

Julkisoikeudellisen yliopiston hallitus

Julkisoikeudellisen yliopiston ylin päättävä toimielin on hallitus.

Hallituksen tehtävänä on:

1) päättää yliopiston toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, strategiasta ja ohjauksen periaatteista;

2) päättää yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarviosta ja laatia tilinpäätös;

3) vastata yliopiston varallisuuden hoidosta ja käytöstä, jollei hallitus ole siirtänyt toimivaltaa rehtorille;

4) huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan järjestämisestä;

5) hyväksyä yliopiston toiminnan kannalta merkittävät tai periaatteelliset sopimukset ja antaa lausunnot yliopistoa koskeissa periaatteellisesti tärkeissä asioissa;

6) hyväksyä 48 §:n mukainen opetusministeriön kanssa tehtävä sopimus yliopiston puolesta;

7) valita rehtori tai rehtorit ja päättää heidän työnjaostaan sekä erottaa rehtori, jos siihen on tehtävän luonne huomioon ottaen hyväksyttävä ja perusteltu syy;

8) hyväksyä johtosäännöt ja muut vastaavat yleistä järjestäytymistä koskevat määräykset sekä päättää yliopiston toimintarakenteesta;

9) tehdä opetusministeriölle ehdotus yliopiston koulutusvastuun muuttamisesta;

10) päättää yliopistoon valittavien opiskelijoiden määrästä.

Hallituksen tehtävänä on lisäksi ottaa suoraan rehtorin alaisuudessa toimiva johtava henkilöstö, jollei se ole siirtänyt tehtävää muulle yliopiston toimielimelle.

15 §

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen kokoonpano

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksessa on 7 tai 9—14 jäsentä. Yliopistokollegio päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä.

Hallituksessa tulee olla edustettuina seuraavat yliopistoyhteisön ryhmät:

- 1) yliopiston professorit;
- 2) muu opetus- ja tutkimushenkilöstö sekä muu henkilöstö;
- 3) opiskelijat.

Kustakin 2 momentissa tarkoitettua ryhmästä voi olla jäseniä enintään puolet näistä ryhmistä valittavien jäsenten yhteenlasketusta määrästä. Yliopistokollegio päättää eri ryhmiin kuuluvien henkilöiden lukumäärästä.

Vähintään 40 prosenttia hallituksen jäsenistä tulee olla muita kuin 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. Heidän tulee edustaa monipuolisesti yhteiskuntaelämän ja yliopiston toimialaan kuuluvien tieteiden tai taiteiden asiantuntemusta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen hallituksen jäsenet valitsee asianomainen yliopistoyhteisön ryhmä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään ja johtosäännössä määrätään, ja 4 momentissa tarkoitettujen jäsenet valitsee yliopistokollegio.

Hallituksen jäsenenä ei voi olla yliopiston rehtori, vararehtori, tiedekunnan tai muun välittömästi hallituksen alaisuudessa olevan yksikön johtaja eikä yliopistokollegion jäsen tai varajäsen.

Hallitus valitsee yhden 4 momentissa tarkoitetuista jäsenistä puheenjohtajakseen ja yhden varapuheenjohtajakseen.

16 §

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen toimikausi, jäsenen eroaminen ja vapauttaminen

Yliopistokollegio päättää asetettavan julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen ja sen yksittäisten jäsenten toimikauden pituuden. Toimikausi ei saa kuitenkaan ylittää viittä vuotta.

Hallituksen jäsen voi erota tehtävästään ennen toimikautensa päättymistä.

Hallitus voi esittää hallituksen jäsenen vapauttamista tehtävästään tämän toimikauden kuluessa, jos jäsen on tullut kykenemättömäksi hoitamaan tehtävänsä, toimellaan tai laiminlyönnillään loukannut vakavasti yliopiston etua tai jos siihen on muutoin erityisen painava syy. Päätöksen hallituksen jäsenen vapauttamisesta tehtävästään tekee yliopistokollegio. Päätös tulee noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

17 §

Julkisoikeudellisen yliopiston rehtori

Julkisoikeudellisella yliopistolla on rehtori. Rehtorin tehtävänä on:

- 1) johtaa yliopiston toimintaa ja päättää yliopistoa koskevista asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muun toimitelimen tehtäväksi;
- 2) vastata yliopiston tehtävien taloudellisesta, tehokkaasta ja tuloksellisesta hoitamisesta;
- 3) vastata siitä, että yliopiston kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty;
- 4) vastata hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä;

5) vastata hallituksen päätösten täytäntöönpanosta, jos johtosäännössä ei toisin määrätä;

6) päättää henkilöstön ottamisesta ja irtisanomisesta.

Rehtori saa ryhtyä yliopiston tehtävät huomioon ottaen laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yliopiston toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista.

Rehtori voi siirtää henkilöstön ottamisen tai toimivaltaansa kuuluvan muun asian yliopiston muun toimielimen tai henkilön ratkaistavaksi. Rehtorilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yliopiston kaikkien toimielinten kokouksissa.

Yliopistolla voi olla vararehtoreita sen mukaan kuin johtosäännössä määrätään.

18 §

Julkisoikeudellisen yliopiston rehtorin valinta

Julkisoikeudellisen yliopiston hallitus valitsee rehtorin enintään viiden vuoden määräajaksi. Rehtoriksi valittavalta vaaditaan, että hän on suorittanut tohtorin tutkinnon ja että hänellä on rehtorin tehtävien hoitamiseksi tarvittava kyky ja ammattitaito sekä käytännössä osoitettu hyvä johtamistaito. Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia ja Teatterikorkeakoulun rehtoriksi valittavalta ei kuitenkaan vaadita tohtorin tutkinnon suorittamista.

19 §

Julkisoikeudellisen yliopiston edustaminen

Rehtori edustaa julkisoikeudellista yliopistoa asiassa, joka 17 §:n nojalla kuuluu hänen tehtäviinsä. Hallitus voi edustaa yliopistoa toimivaltaansa kuuluvissa asioissa. Johtosäännössä voidaan määrätä, että rehtorilla on myös muissa asioissa oikeus edustaa yliopistoa tai että hallitus voi antaa oikeuden jäsenelleen tai muulle nimetylle henkilölle. Hallitus voi milloin tahansa

peruuttaa antamansa oikeuden yliopiston edustamiseen.

20 §

Julkisoikeudellisen yliopiston johdon huolellisuusvelvoite

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen ja rehtorin on huolellisesti toimien edistettävä yliopiston etua.

21 §

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen jäsenen ja rehtorin vastuu

Julkisoikeudellisen yliopiston hallituksen jäsenen ja rehtorin on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään tätä lakia tai muita säännöksiä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yliopistolle. Korvausvastuun jakautumisesta säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 6 luvussa.

22 §

Julkisoikeudellisen yliopiston yliopistokollegio

Julkisoikeudellisessa yliopistossa on yliopistokollegio, johon kuuluu enintään 50 jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet.

Yliopistokollegiossa ovat edustettuina 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut yliopistoyhteisön ryhmät. Jokaisesta ryhmästä tulee olla jäseniä vähemmän kuin puolet yliopistokollegion koko jäsenmäärästä. Johtosäännössä määrätään yliopistokollegion jäsenmäärästä, toimikaudesta ja 15 §:n 2 momentin mukaisiin ryhmiin kuuluvien henkilöiden lukumäärästä.

Yliopistokollegio valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Yliopistokollegion tehtävänä on:

- 1) päättää hallituksen jäsenmäärästä sekä hallituksen ja sen jäsenten toimikauden pituudesta;
- 2) valita 15 §:n 4 momentissa tarkoitetut jäsenet yliopiston hallitukseen;

3) vahvistaa 15 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yliopistoyhteisön ryhmien valinnat hallituksen jäseniksi;

4) vapauttaa hallituksen jäsen tehtävästään hallituksen esityksen perusteella;

5) valita yliopiston tilintarkastajat;

6) vahvistaa yliopiston tilinpäätös ja toimintakertomus sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja rehtorille;

7) päättää vahingonkorvauskanteen nostamisesta hallituksen jäsentä, rehtoria ja tilintarkastajaa vastaan;

8) päättää hallituksen jäsenen vapauttamisesta tehtävästään 65 §:n 3 momentin mukaisesti.

23 §

Säätiöyliopiston toimielimet

Säätiöyliopiston toimielimiä ovat hallitus, rehtori ja yliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin.

Säätiöyliopistolla voi olla myös muita toimielimiä. Nämä muut toimielimet eivät voi käyttää merkittävää päätösvaltaa.

24 §

Säätiöyliopiston hallitus

Säätiöyliopiston hallituksen tehtävänä on päättää yliopiston strategiasta, yliopiston toimintaa ja taloutta koskevista asioista sekä muita laajakantoisista suunnitelmista. Lisäksi hallitus valitsee rehtorin johtamaan yliopiston toimintaa.

Säätiöyliopiston hallituksessa on seitsemän jäsentä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien. Hallituksen on monipuolisesti edustettava säätiöyliopiston toimialaan kuuluvien tieteiden ja taiteiden sekä yhteiskuntaelämän ja elinkeinoelämän kotimaista ja kansainvälistä korkeimman tason asiantuntemusta. Hallituksen jäsenenä ei voi olla yliopiston rehtori, vararehtori, tiedekunnan tai muun välittömästi hallituksen alaisuudessa olevan yksikön johtaja eikä monijäsenisen hallintoelimen jäsen.

Yliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin nimittää säätiöyliopiston hallituksen jäsenet säätiöyliopiston perustajia kuultuaan. Kolme jäsentä nimitetään henkilöistä, jotka perustajat, Suomen valtiota lukuun ottamatta, ovat asettaneet ehdolle siten kuin säätiön säännöissä määrätään. Näitä ehdokkaita tulee olla vähintään kaksinkertainen määrä täytettäviin paikkoihin nähden. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla muita kuin 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä.

25 §

Säätiöyliopiston rehtori

Säätiöyliopiston rehtorin tehtävänä on:

- 1) johtaa yliopiston toimintaa;
- 2) vastata yliopiston tehtävien taloudellisesta, tehokkaasta ja tuloksellisesta hoitamisesta;
- 3) vastata siitä, että yliopiston kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty;
- 4) vastata hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä;
- 5) vastata hallituksen päätösten täytäntöönpanosta, jos johtosäännössä ei toisin määrätä;
- 6) päättää henkilöstön ottamisesta ja irtisanomisesta.

Rehtori saa ryhtyä yliopiston tehtävät huomioon ottaen laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yliopiston toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista.

Rehtori voi siirtää henkilöstön ottamisen tai toimivaltaansa kuuluvan muun asian yliopiston muun toimielimen tai henkilön ratkaistavaksi. Rehtorilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa yliopiston kaikkien toimielinten kokouksissa.

Yliopistolla voi olla vararehtoreita sen mukaan kuin johtosäännössä määrätään.

26 §

Säätiöyliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin

Säätiöyliopiston yhteisen monijäsenisen hallintoelimen tehtävänä on, jollei se ole siirtänyt tehtävää 27 §:n 2 momentin mukaiselle toimielimelle:

- 1) päättää opetussuunnitelmista ja tutkinto-vaatimuksista;
- 2) päättää opiskelijoiden valintaperusteista;
- 3) päättää opetukseen ja tutkimukseen liittyvistä muista yleisistä säännöistä;
- 4) asettaa tarvittavat tutkinto-, arvostelu- ja oikaisuasioita käsittelevät lautakunnat tai muut toimielimet sekä määrätä niiden puheenjohtajat, jäsenet ja varajäsenet; sekä
- 5) päättää hallituksen ja sen jäsenten toimikauden pituudesta.

Monijäseniseen hallintoelimeen kuuluu enintään 50 jäsentä, ja siinä ovat edustettuina ainoastaan 15 §:n 2 momentissa mainitut yliopistoyhteisön ryhmät. Jokaisesta ryhmästä tulee olla jäseniä vähemmän kuin puolet hallintoelimen koko jäsenmäärästä. Hallintoelimen jäsenet valitsee asianomainen yliopistoyhteisön ryhmä.

Monijäsenisen hallintoelimen muista kuin 1 momentissa säädetyistä tehtävistä, jäsenten määrästä ja valinnasta on lisäksi määräyksiä yliopiston johtosäännössä.

27 §

Opetuksen, tutkimuksen sekä muiden toimintojen organisaatio ja hallinto

Tutkimuksen ja opetuksen järjestämistä varten yliopisto voi jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään.

Tiedekunnassa tai siihen rinnastettavassa yksikössä on monijäseninen hallintoelin, jonka puheenjohtajana toimii yksikön johtaja. Hallintoelimestä tulee olla edustettuina 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut yliopistoyhteisön ryhmät. Kustakin ryhmästä tulee olla jäseniä vähemmän kuin puolet hallintoelimen koko jäsenmäärästä. Hal-

lintoelimen jäsenten kokonaismäärästä ja hallintoelimen tehtävistä määrätään johtosäännössä. Hallintoelimen jäsenet valitsee asianomainen yliopistoyhteisön ryhmä siten kuin johtosäännössä määrätään.

Yliopistossa voi olla myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja yksiköitä. Yliopistoilla voi olla toisten yliopistojen kanssa yliopistokeskuksia tai muita yhteisiä yksiköitä sekä yhteisiä yksiköitä ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten tai muiden julkisten taikka yksityisten yhteisöjen tai säätiöiden kanssa.

Opintosuorituksia koskevien oikaisuapuyntöjen käsittelyä varten yliopistossa voi olla yksi tai useampi tutkintolautakunta tai vastaava muu toimielin. Tutkintolautakuntaan tai vastaavaan muuhun toimielimeen kuuluu puheenjohtaja ja muita jäseniä, joilla kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä tulee olla professori. Muista jäsenistä vähintään puolet tulee olla yliopiston opettajia ja vähintään yhden opiskelija.

28 §

Yliopiston johtosäännöt ja määräykset

Yliopiston toiminnan ja hallinnon järjestämisestä määrätään yliopiston johtosäännössä ja muissa vastaavissa yliopiston sisäisissä määräyksissä.

29 §

Monijäsenisen hallintoelimen päätöksenteko

Monijäsenisessä hallintoelimestä päätetään asiat äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan päätökseksi tulee mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Äänestettäessä opiskelijan kurinpitoa koskevasta asiasta äänen mennessä tasan päätökseksi tulee lievempi mielipide.

Lukuun ottamatta Kuvataideakatemiaa, Sibelius-Akatemiaa ja Teatterikorkeakoulua, opintosuorituksen arvosteluun saavat osallistua vain ne jäsenet tai varajäsenet, joilla on samantasoinen opintosuoritus taikka jotka on otettu professorin tehtävään.

Jos valitaan tai määrätään yksi henkilö toimielimeen, vaali toimitetaan enemmistövaalina. Jos kukaan ei ensimmäisellä kerralla saa enempää kuin puolet annetuista äänistä, toimitetaan uusi vaali kahden eniten ääniä saaneen kesken. Kun valittavia tai määrättäviä toimielimeen on useampia kuin yksi, noudatetaan suhteellista vaalitapaa. Jos äänet menevät tasan, sekä enemmistövaalin että suhteellisen vaalin tulos ratkaistaan arvalla.

30 §

Hallintomenettely ja julkisuus

Yliopistossa ja ylioppilaskunnassa sovelletaan hallintolakia (434/2003) niiden hoitaessa julkista hallintotehtävää. Hallintolain esteellisyyssäännöksiä sovelletaan kuitenkin kaikessa yliopiston toiminnassa. Mainitun lain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa sovelletaan yliopistoon sekä tämän lain 63 §:ssä tarkoitettuun yliopistokonserniin kuuluvaan yhteisöön vain asiassa, jossa yliopiston ja yhteisön edut ovat ristiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää.

Yliopiston ja ylioppilaskunnan toiminnan julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

4 luku

Henkilöstö ja hallintokieli

31 §

Yliopiston henkilöstö

Yliopistossa on professoreita ja muuta opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä henkilöstöä muiden tehtävien hoitamista varten. Henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja valintamenetelmästä määrätään tarkemmin johtosäännössä.

32 §

Henkilöstön palvelussuhde

Yliopiston henkilöstön palvelussuhde on työsuhde.

Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä työehtosopimuksessa ja työsuopimuksessa sovitaan.

Työnantaja ei saa menetellä työsuhteessa tavalla, joka voi vaarantaa 6 §:n mukaista tutkimuksen, taiteen tai opetuksen vapautta. Sen lisäksi, mitä työsuopimuksen irtisanomisesta säädetään työsuopimuslain (55/2001) 7 luvussa ja työsuopimuksen purkamisesta mainitun lain 8 luvussa, yliopiston tutkimus- ja opetushenkilöstöön kuuluvan työntekijän työsuopimusta ei saa irtisanoa tai purkaa perusteella, johon vetoaminen loukkaisi tutkimuksen, taiteen tai opetuksen vapautta.

33 §

Professorin tehtävät, valinta ja arvonimi

Professorin tulee harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa opetusta ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Professorin tehtävä tulee asettaa julkisesti haettavaksi otettaessa henkilö toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Professorin tehtävä voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta silloin, kun tehtävään voidaan kutsua ansioitunut henkilö tai tehtävään valitaan määräajaksi. Tehtävään voidaan valita kutsusta vain henkilö, joka kiistatta täyttää kelpoisuusvaatimukset.

Hakijoiden ja tehtävään kutsuttavien kelpoisuudesta ja ansioista on ennen valintaa pyydettyvä lausunto vähintään kahdelta asiantuntijalta, kun henkilö valitaan toistaiseksi voimassa olevaan tai vähintään kahden vuoden määräaikaan työsuhteeseen. Asiantuntijan esteellisyyteen sovelletaan hallintolain 27—29 §:ää. Asian-

tuntijoiden valinnasta, toiminnasta ja tehtävästä määrätään tarvittaessa johtosäännössä.

Yliopisto voi myöntää palveluksessaan ollevalle henkilölle oikeuden käyttää professorin arvonimeä.

34 §

Rikosoikeudellinen virkavastuu

Yliopiston henkilöstön ja toimielimen jäsenen rikosoikeudellisesta virkavastuusta säädetään rikoslain (39/1889) 40 luvussa.

35 §

Kielitaitovaatimukset ja yliopiston hallintokieli

Opetus- ja tutkimushenkilöstöltä sekä muulta henkilöstöltä vaadittavasta suomen ja ruotsin kielen taidosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Åbo Akademin opettajalta vaadittavasta kielitaidosta säädetään 78 §:ssä.

Yliopiston hallintokieli on suomi. Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin sekä Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanin hallintokieli on kuitenkin ruotsi.

Jokaisella on oikeus omassa asiassaan käyttää suomea tai ruotsia ja saada toimituskirja käyttämällään kielellä.

5 luku

Opiskelijat

36 §

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijat ottaa yliopisto. Opiskelija otetaan suorittamaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa, jompaakumpaa näistä tutkinnoista tai jatkotutkintoa.

Yliopisto päättää opiskelijavalinnan perusteista. Silloin, kun yliopisto opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita. Hakijat voidaan erilaisen koulutustaustan vuoksi jakaa va-

linnoissa erillisiin ryhmiin. Tällöin yhdenmukaisia valintaperusteita on sovellettava samaan ryhmään kuuluviin hakijoihin. Jonkin kieliryhmän koulutustarpeen turvaamiseksi voidaan yhdenmukaisista valintaperusteista rajoitetusti poiketa.

Opiskelijavalinta järjestetään päävalintojen osalta yliopistojen yhteishaun avulla opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen. Opiskelijavalinnan toimittamisesta ja yhteishausta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

37 §

Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin

Pelkästään alempaan korkeakoulututkintoon tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitettun tutkinnon;

2) vähintään kolmivuotisen ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot;

3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon, erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon; taikka

4) ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Mitä 1 momentissa säädetään kelpoisuudesta korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin, koskee myös kelpoisuutta ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen, jonka yliopisto järjestää siten, ettei koulutukseen kuulu alempaa korkeakoulututkintoa.

Pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon;

2) soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon; taikka

3) soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Yliopisto voi edellyttää, että 3 momentissa tarkoitettuihin ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin opiskelijaksi otettu henkilö suorittaa enintään yhden vuoden opintoja edellyttävän määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi. Otettaessa opiskelija pelkästään oikeustieteen maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin, 3 momentissa tarkoitettu soveltuva tutkinto on oikeusnotaarin tutkinto tai sitä vastaava ulkomainen koulutus, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Tieteelliseen tai taiteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon;

2) soveltuvan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon; taikka

3) soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Yliopisto voi edellyttää tieteelliseen tai taiteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin opiskelijaksi ottamansa henkilön suorittavan tarvittavan määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi.

Ammatilliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon; taikka

2) soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Kelpoisuudesta ammatilliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös henkilö, jolla

yliopisto toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

38 §

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelija voi ottaa vastaan vain yhden yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen valtakunnalliseen yhteishakuun kuuluvan korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta. Lukukaudella tarkoitetaan syyslukukautta ja kevätlukukautta, jolloin syyslukukausi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta ja kevätlukukausi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta.

Opiskelijaksi hyväksytyn on yliopiston hyväksymisilmoituksessa mainittavan määräajan kuluessa ilmoitettava yliopistolle opiskelupaikan vastaanottamisesta. Jollei opiskelijaksi hyväksyty tee ilmoitusta määräajassa, hän menettää opiskelupaikkansa. Henkilön, joka on hyväksyty useampaan kuin yhteen korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, tulee tehdä ilmoitus vain siihen koulutukseen, jossa hän ottaa vastaan opiskelupaikan. Yliopiston on viipymättä merkittävä tieto opiskelupaikan vastaanottamisesta yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusrekisteriin.

39 §

Lukuvuosi ja opiskelijaksi ilmoittautuminen

Yliopiston lukuvuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Opetusta annetaan yliopiston määrääminä ajanjaksoina.

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee asianomaisen yliopiston määräämällä tavalla ilmoittautua yliopistoon, jonka jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi yliopiston määräämällä tavalla ilmoituttava läsnä olevaksi tai poissa olevaksi.

40 §

Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteelliset suorittamisajat

Alemman korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on:

1) kuvataiteen kandidaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme ja puoli lukuvuotta; ja

2) muuhun alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta.

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on:

1) eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta;

2) lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja kuusi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;

3) hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja viisi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;

4) musiikin maisterin ja psykologian maisterin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta; ja

5) muuhun tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta.

Yliopiston tulee järjestää opetus ja opintojen ohjaus siten, että tutkinnot on mahdollista suorittaa päätoimisesti opiskellen säädettyssä tavoitteellisessa suorittamisajassa.

41 §

Opiskeluoikeus

Opiskelijalla on oikeus suorittaa alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopiston tutkintosäännössä ja opetussuunnitelmassa määräämällä tavalla.

Sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinnot viimeistään kahta vuotta niiden yhteenlaskettua 40 §:n mukaista tavoit-

teellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa. Pelkästään alempaa korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään yhtä vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa. Pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan otetulla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään kahta vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pitemmässä ajassa.

Tutkinnon suorittamisaikaan ei lasketa poissaoloa, joka johtuu vapaaehtoisen asepalveluksen tai maanpuolustusvelvollisuuden suorittamisesta taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan pitämisestä. Tutkinnon suorittamisaikaan ei lasketa muuta enintään neljän lukukauden pituista poissaoloa, jonka ajaksi opiskelija on ilmoittautunut poissa olevaksi 39 §:n mukaisesti.

Opiskelijan katsotaan aloittavan tutkinnon suorittamisen siitä ajankohdasta, jolloin opiskelija vastaanottaa opiskelupaikan yliopistossa.

42 §

Opiskeluoikeuden jatkaminen

Yliopisto myöntää hakemuksesta opiskelijalle, joka ei ole suorittanut opintojaan 41 §:ssä säädettyssä ajassa, lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseksi, jos opiskelija esittää tavoitteellisen ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman opintojen saattamiseksi loppuun. Suunnitelmassa opiskelijan tulee yksilöidä suoritettavat opinnot ja aikataulu tutkinnon loppuun saattamiselle.

Opiskeluoikeutta jatketaan, jos opiskelijalla huomioon ottaen hänen voimassa olevien ja puuttuvien opintosuoritustensa määrä ja laajuus sekä aikaisemmat päätökset lisäajan myöntämisestä, on mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopiston tulee lisäaikaa myöntäessään ottaa huomioon opiskelijan elämäntilanne.

43 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija, joka ei ole ilmoittautunut 39 §:ssä säädettyllä tavalla tai suorittanut opintojaan

41 §:ssä säädettyssä ajassa tai 42 §:n mukaisessa lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa. Jos tällainen opiskelija haluaa myöhemmin aloittaa opintonsa tai jatkaa niitä, hänen on haettava yliopistolta oikeutta päästä uudelleen opiskelijaksi. Hakemus voidaan tehdä osallistumatta 36 §:ssä tarkoitettuun opiskelijavalintaan.

44 §

Opintosuoritusten arviointi ja opintojen hyväksilukeminen

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseen. Hänelle on varattava tilaisuus tutustua arvosteltuun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Kirjalliset ja muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset on säilytettävä vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Ennen väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen arvostelua tekijälle on varattava tilaisuus vastineen antamiseen esitarkastajan, tarkastajan tai vastaavattajan lausunnosta. Esitarkastajan, tarkastajan ja vastaväittäjän esteellisyydestä säädetään hallintolaissa.

Opiskelija saa tutkintoa suorittaessaan yliopiston päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamia opintoja sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja muilla samantasoisilla opinnoilla. Opiskelija saa yliopiston päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella.

45 §

Opiskelijan kurinpito

Opiskelijaa, joka on syyllistynyt yliopiston opetus- tai tutkimustoimintaan kohdistuvaan rikkomukseen tai muutoin rikkonut yliopiston

järjestystä, voidaan kurinpidollisesti rangaista rikkomuksen vakavuudesta riippuen varoituksella tai erottamalla määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä rikkomuksesta häntä syytetään, sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

46 §

Ylioppilaskunta

Yliopiston opiskelijoiden keskuudessa on ylioppilaskunta, jolla on itsehallinto. Ylioppilaskunnan tarkoituksena on olla jäsentensä yhdisteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä. Ylioppilaskunnan tehtävänä on osallistua 2 §:ssä säädetyn yliopiston kasvatustehtävän hoitamiseen valmistamalla opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Ylioppilaskunnan erityisenä tehtävänä on:

1) nimetä opiskelijoiden edustajat 3 luvussa tarkoitettuihin yliopiston toimielimiin;

2) nimetä opiskelijoiden edustajat opintotukilain (65/1994) 9 §:n mukaiseen yliopiston opintotukilautakuntaan; sekä

3) osallistua tarvittaessa kansanterveyslain (66/1972) 14 §:ssä ja sairausvakuutuslain (1224/2004) 13 luvun 11—14 §:ssä säädettyjen opiskelijan perusterveydenhuoltoa koskevien tehtävien toteuttamiseen.

Kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta tilauskoulutukseen osallistuvia opiskelijoita, kuuluvat ylioppilaskuntaan. Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita.

Ylioppilaskunnan tarkoituksen ja tehtävien toteuttamiseen soveltuvasta toiminnasta aiheutuvat menot suoritetaan ylioppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saaduilla tuloilla sekä jä-

senmaksuilla, joita ylioppilaskunnalla on oikeus määrätä ylioppilaskunnan jäsenten suoritettaviksi. Jäsenmaksun vahvistaa yliopiston rehtori, ja sen maksamista valvoo yliopisto.

Helsingin yliopiston, Kuvataideakatemian, Sibelius-Akatemian, Teatterikorkeakoulun ja Aalto-yliopiston ylioppilaskuntien kielinä ovat suomi ja ruotsi. Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin ylioppilaskuntien kieli on ruotsi. Muiden ylioppilaskuntien kieli on suomi.

Ylioppilaskunnan päätösvaltaa käyttää hallitus ja edustajisto. Hallinto- ja toimeenpanovaltaa käyttää hallitus. Ylioppilaskunnan muista toimielimistä ja toimielinten valinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ylioppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin edustajiston hyväksymissä säännöissä, jotka yliopiston rehtori vahvistaa.

Ylioppilaskunnan säännöissä määrätään perusteet, joilla ylioppilaskunnan jäsen voidaan vapauttaa kokonaan tai osittain jäsenmaksuvelvollisuudesta.

47 §

Osakunnat

Helsingin yliopistossa on suomen- ja ruotsinkielisiä osakuntia, jotka vastaavat määrättyjä maan alueita. Aalto-yliopistossa on ruotsinkielinen osakunta. Osakunnilla on itsehallinto. Osakuntien tarkoituksena on tukea ja kehittää jäsentensä henkisiä harrastuksia sekä edistää heidän sosiaalisia olojaan.

Osakunnan jäsenistä, hallinnosta, taloudenpidosta ja muusta toiminnasta sekä jäsenten velvollisuudesta suorittaa maksuja osakunnalle määrätään osakunnan säännöissä. Osakunnan säännöt vahvistaa yliopiston rehtori. Helsingin yliopiston uuden osakunnan perustamisesta ja toimivan osakunnan lakkauttamisesta päättää yliopiston rehtori kuultuaan niitä osakuntia, joiden aluetta päätös koskee. Helsingin yliopiston osakuntien jakamisesta, yhdistämisestä ja osakunta-alueiden muutoksista päättävät asianomaiset osakunnat. Päätöksen vahvistaa yliopiston rehtori.

6 luku

Yliopistojen ohjaus ja rahoitus

48 §

Tavoitteiden asettaminen

Opetusministeriö ja yliopisto sopivat määrävuosiksi kerrallaan yliopiston toiminnalle asetettavista koulutus- ja tiedepolitiikan kannalta keskeisistä määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta ja arvioinnista. Yliopiston puolesta sopimuksen allekirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja rehtori.

Jos yliopistokohtaisia tavoitteita ei saada valtakunnallisesti tai alakohtaisesti yhteensovitetuiksi, opetusministeriö voi rahoituksen turvaamiseksi yksittäisen yliopiston osalta päättää määrällisistä ja laadullisista tavoitteista siltä osin kuin ne ovat yliopistolle osoitettavan rahoituksen perusteena.

49 §

Valtion rahoituksen määrätymisperusteet

Opetusministeriö myöntää yliopistoille rahoitusta tässä laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa.

Edellisenä vuonna yliopistoille osoitettua 1 momentissa tarkoitettua talousarvion määrärahaa korotetaan kertaluonteisia eriä lukuun ottamatta yliopistoindeksiin mukaista vuotuista kustannustason nousua vastaavasti. Yliopistoindeksi muodostuu yleisestä ansiotasoindeksistä, kulluttajahintaindeksistä sekä tukkuhintaindeksistä.

Opetusministeriö myöntää yliopistoille perusrahoitusta laskennallisin perustein, ottaen huomioon toiminnan laajuus, laatu ja vaikuttavuus, sekä muiden koulutuksen ja tiedepolitiikan tavoitteiden perusteella. Opetusministeriö voi myös myöntää yliopistoille tuloksellisuusrahoitusta yliopiston tuloksellisen toiminnan perusteella.

Yliopistoille korvataan arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutusalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin

liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Korvausta tarkistetaan vuosittain viimeksi toteutuneen yliopistojen keskimääräisen arvonlisäverokertymän perusteella.

Opetusministeriö voi rahoitusta myöntäessään asettaa rahoituksen käyttämiselle ehtoja ja rajoituksia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen yliopistoindeksin laskemisesta ja kustannustason nousun huomioon ottamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettujen rahoitusperusteiden laskennasta ja keskinäisestä jakautumisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Laskennallisin perustein myönnettävän rahoituksen perusteena olevista laskentakriteereistä säädetään opetusministeriön asetuksella.

50 §

Yliopistojen yhteisten menojen rahoitus

Opetusministeriö voi rahoittaa kaikkien yliopistojen yhteisiä toimintoja valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa.

51 §

Seuranta ja raportointi

Yliopiston tulee toimittaa opetusministeriölle sen määräämät koulutuksen ja tutkimuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja muut seurannan ja ohjauksen edellyttämät tiedot ministeriön päättämällä tavalla.

52 §

Maksatus

Toiminnan rahoitus maksetaan yliopistoille tasasuorina erinä joka kuukauden kolmantena pankkipäivänä.

Edellä 49 §:n 3 momentissa tarkoitettu tuloksellisuusrahoitus maksetaan yliopistoille opetusministeriön päättämällä tavalla.

53 §

Rahoituksen maksatuksen keskeytys

Opetusministeriö voi määrätä tässä laissa tarkoitettujen rahoituksen maksamisen keskeytettäväksi, jos:

1) on ilmeistä, ettei rahoituksen saaja enää järjestä rahoituksen perusteena olevaa toimintaa, tai rahoituksen saaja olennaisessa määrin toimii vastoin tämän lain säännöksiä; tai

2) ne perusteet, joiden mukaan rahoitus määrättyä tarkoitusta varten on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet tai ne ovat olleet virheellisiä.

54 §

Maksetun rahoituksen palauttaminen

Yliopiston tulee viipymättä palauttaa sille virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti maksettu rahoitus. Yliopiston tulee palauttaa myös se rahoitusosuus, jota ei voida käyttää sovitun mukaisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske laskennallisen perusteen mukaan myönnetyn toiminnan rahoituksen ja toteutuneiden kustannusten välistä erotusta.

55 §

Takaisinperintä

Opetusministeriön on määrättävä maksettu rahoitus takaisin perittäväksi, jos yliopisto on:

1) jättänyt palauttamatta rahoituksen, joka 54 §:n mukaan on palautettava;

2) käyttänyt rahoitusta olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty;

3) antanut opetusministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; tai

4) muutoin 1—3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai rahoituspäätökseen otettuja ehtoja.

Opetusministeriön on tehtävä takaisinperintää koskeva päätös kahden vuoden kuluessa siitä, kun opetusministeriön tietoon on tullut seikka, jonka nojalla rahoituksen maksamisen keskeyttämiseen tai lopettamiseen taikka rahoituksen perintään voidaan ryhtyä. Päätös takaisinperinnästä on tehtävä kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa rahoituksen maksamisesta.

56 §

Korko ja viivästyskorko

Yliopiston on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle rahoituksen maksupäivästä korkolain 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään opetusministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

57 §

Kuittaus

Palautettava tai takaisin perittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään yliopistolle myöhemmin maksettavasta tämän lain mukaisesta rahoituksesta.

58 §

Muutoksenhaku rahoitusta koskevaan päätökseen

Opetusministeriön rahoitusta koskevaan päätökseen, 53 §:n mukaiseen rahoituksen maksatuksen keskeyttämistä koskevaan päätökseen, 55 §:n mukaiseen takaisinperintäpäätökseen ja 57 §:n mukaiseen kuittausta koskevaan päätökseen haetaan oikaisua ja muutosta sen mukaan kuin valtioneuvostonasetuksen (688/2001) 34 §:ssä säädetään.

59 §

Täytäntöönpano

Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettu 55 §:ssä tarkoitettu takaisinperintäpäätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädettyssä järjestyksessä.

7 luku

Yliopiston talous

60 §

Julkisoikeudellisen yliopiston oma pääoma

Julkisoikeudellisella yliopistolla on oma pääoma, joka muodostuu peruspääomasta, muusta omasta pääomasta ja arvonkorotusrahastosta.

Peruspääoma on yliopistoon pysyvästi sijoitettua pääomaa.

Muu oma pääoma on yliopistolle sen toiminnan ylijäämästä osoitettua pääomaa ja perustamisvaiheessa yliopistolle luovutettua valtion omaisuutta, joka on siirretty sille muun oman pääoman ehdoin. Arvonkorotusrahasto osoittaa suoritettujen pysyvien vastaavien arvonkorotuksen määrän. Muu oma pääoma voidaan siirtää peruspääomaan.

61 §

Kirjanpito

Yliopiston kirjanpitoon sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997). Kirjanpitolain mukainen tilikausi yliopistossa on kuitenkin kalenterivuosi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin yliopistoihin sovellettavista tuloslaskelma- ja tasekaavoista.

62 §

Liiketoimintaa koskevat tiedot

Jos yliopisto harjoittaa liiketoimintaa muutoin kuin erikseen kirjanpitovelvollisen yksikön muodossa, tätä liiketoimintaa koskevat tulokselisuustiedot tulee esittää erikseen tuloslaskelman muodossa tilinpäätöksen liitetiedoissa toiminnoittain.

63 §

Yliopistokonserni

Yliopistolla voi olla välittömästi sen 2 §:ssä säädettyjen tehtävien toteuttamiseen liittyvässä yhdessä tai useammassa kotimaisessa tai ulkomaisessa yrityksessä kirjanpitolain 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Yritykset, joissa yliopistolla on määräysvalta, ovat yliopiston tytäryrityksiä. Yliopisto ja sen tytäryritykset muodostavat yliopistokonsernin.

Yliopiston konsernijohtoon kuuluvat yliopiston hallitus ja rehtori. Konsernijohtoon voi lisäksi kuulua muuta yliopiston henkilöstöä, joka on erikseen määrätty vastaamaan konsernijohtolle kuuluvista tehtävistä. Konsernijohto vastaa yliopistokonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

64 §

Julkisoikeudellisen yliopiston tilintarkastus

Julkisoikeudellisen yliopiston tilintarkastuksen toimittamiseen sekä tilintarkastajien asemaan ja vastuuseen sovelletaan tilintarkastuslakia (459/2007).

Yliopistokollegio valitsee yliopistolle johtosäännössä määrätyn tarpeellisen määrän tilintarkastajia ja varatilintarkastajia. Vähintään yhden tilintarkastajista tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu JHTT-tilintarkastaja tai JHTT-yhteisö ja vähintään yhden tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastajien toimikausi jatkuu toistaiseksi. Toimikausi päättyy ja uuden tilintarkas-

tajan toimikausi alkaa uuden tilintarkastajan valinnasta päättävän yliopistokollegion kokouksen päättyessä, jollei uutta tilintarkastajaa valittaessa päätetä toisin.

Tilintarkastajat toimittavat yliopiston tilintarkastuksen ja antavat tilintarkastuskertomuksen yliopistokollegiolle tilivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

65 §

Julkisoikeudellisen yliopiston tilinpäätöksen hyväksyminen ja vahvistaminen sekä vastuuvapauden myöntäminen

Julkisoikeudellisen yliopiston hallitus laatii yliopiston tilinpäätöksen.

Yliopistokollegio vahvistaa tilinpäätöksen ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja rehtorille tilivuotta seuraavan kestäkuun loppuun mennessä.

Jos yliopistokollegio ei myönnä vastuuvapautta hallituksen jäsenelle tai rehtorille, se voi päättää vahingonkorvauskanteen nostamisesta hallituksen jäsentä tai rehtoria vastaan. Jos yliopistokollegio päättää nostaa vahingonkorvauskanteen hallituksen jäsentä vastaan, se voi samalla päättää hallituksen jäsenen vapauttamisesta tehtävästään.

Hallituksen on tehtävä tilinpäätöksen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsitteystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Jos tilikauden tulos on tappiollinen eikä taseessa ole edellisten tilikausien ylijäämää sen kattamiseen, hallituksen tulee tehdä suunnitelma siitä, millä toimenpiteillä taloutta korjataan.

66 §

Tilinpäätöksen julkisuus

Yliopiston ja yliopistokonsernin vahvistettu tilinpäätös liitetietoineen ja toimintakertomus ovat julkisia asiakirjoja.

67 §

Kanneoikeuden vanhentuminen julkisoikeudellisessa yliopistossa

Edellä 65 §:n 3 momentin tai tilintarkastuslain 51 §:n nojalla ajettava muuhun kuin rangais-tavaan tekoon perustuva kanne on nostettava viiden vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jona kanteen perusteena oleva päätös tehtiin tai kanteen perusteena olevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin.

8 luku

Erityissäännökset Helsingin yliopistosta

68 §

Helsingin yliopiston kansleri

Helsingin yliopistolla on kansleri. Helsingin yliopiston kanslerin tehtävänä on edistää tieteitä ja yliopiston yhteiskunnallista vuorovaikutusta sekä valvoa yliopiston yleistä etua ja toimintaa.

Helsingin yliopiston kanslerilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa valtioneuvostossa käsiteltäessä Helsingin yliopistoa koskevia asioita.

Kansleriksi valittavalta vaaditaan, että hän on toiminut ansiokkaasti tieteen, taiteen tai yliopistolaitoksen hyväksi. Kanslerin nimittämisestä ja tehtävistä määrätään tarkemmin yliopiston johtosäännössä.

69 §

Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolan

Helsingin yliopistoon kuuluu erillisenä yksikkönä Svenska social- och kommunalhögskolan. Yksikössä on monijäseninen hallintoelin ja rehtori. Monijäseninen hallintoelin hyväksyy yksikköä koskevat johtosäännöt.

Yksikön, monijäsenisen hallintoelimen ja rehtorin tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Yksikön johtosäännössä määrätään monijäsenisen hallintoelimen ja reh-

torin valitsemisesta ja toimikaudesta sekä yksikön muusta hallinnosta.

70 §

Kansalliskirjasto

Helsingin yliopiston yhteydessä toimii Kansalliskirjasto. Kansalliskirjasto vastaa toimialal- laan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamises- ta, ylläpidosta ja saatavuudesta.

Kansalliskirjaston tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja yliopistojen kirjas- toille, yleisille kirjastoille, ammattikorkeakou- lukirjastoille ja erikoiskirjastoille sekä edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteis- työtä. Kansalliskirjaston tehtävistä säädetään muutoin kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetussa laissa (1433/2007).

71 §

Kansalliskirjaston johtokunta

Kansalliskirjastolla on johtokunta. Johtokun- nassa on enintään 13 jäsentä, joille kaikille nimi- tetään henkilökohtaiset varajäsenet. Helsingin yliopiston hallitus nimittää johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä jäsenten keskuudesta johto- kunnan puheenjohtajan.

Opetusministeriö tekee Helsingin yliopiston hallitukselle esityksen ministeriötä ja kirjastoja edustavista jäsenistä ja heidän varajäsenistään kirjastoja kuultuaan. Helsingin yliopiston ehdo- tuksesta hallitus nimittää johtokuntaan yhtä monta jäsentä ja heidän varajäsentään kuin ope- tusministeriön esityksessä on. Lisäksi johtokun- taan nimitetään enintään kolme jäsentä ja heille varajäsenet opetusministeriön ja Helsingin yli- opiston yhteisen ehdotuksen perusteella.

Johtokunnan tehtävistä säädetään valtioneu- voston asetuksella.

72 §

Luonnontieteellinen keskusmuseo

Helsingin yliopiston yhteydessä toimii luon- nontieteellinen keskusmuseo. Luonnontieteelli-

nen keskusmuseo vastaa luonnontieteellisten kansalliskokoelmien säilyttämisestä, kartuttamisesta ja näytteillepanosta sekä näihin liittyvästä tutkimuksesta ja opetuksesta.

73 §

Valtiokalenteri

Helsingin yliopisto vastaa Suomen valtiokalenterin julkaisemisesta. Yliopistolla on oikeus saada valtion viranomaisilta valtiokalenteria varten tarvittavat tiedot maksutta.

74 §

Ruotsinkielinen opetus ja vararehtori

Helsingin yliopistossa on ruotsinkielistä opetusta varten vähintään 28 professorin tehtävää johtosäännöllä määrätyillä aloilla. Svenska social- och kommunalhögskolanin professorin tehtävät eivät sisälly mainittuihin professorin tehtäviin.

Yliopistossa on lautakunta ruotsinkielisen opetuksen kehittämistä ja yhteensovittamista varten.

Yhden vararehtorin tulee olla 1 momentissa mainittuun tehtävään otettu professori, jolle tällaiseen tehtävään otettu henkilö ole rehtorina.

75 §

Helsingin yliopiston oikeudet ja omaisuus

Helsingin yliopistolla on oikeus yhden apteekin pitämiseen Helsingin kaupungissa. Yliopistolla on edelleen myös ne muut oikeudet, etuudet ja vapaudet sekä se omaisuus ja ne tulot, jotka sillä on tämän lain voimaan tullessa.

Yliopiston 1 momentissa tarkoitettuja varoja sekä lahjoitus- ja testamenttivaroja hoidetaan erillään yliopiston muusta kirjanpidosta. Varojen hoidosta päättää hallitus.

Yliopisto on 1 momentissa tarkoitettujen varojen osalta vapaa veroista ja valtiolle maksettavista maksuista, jollei laissa jonkin veron tai maksun osalta toisin säädetä.

9 luku

Erityissäännökset Åbo Akademiasta

76 §

Erityistehtävät

Åbo Akademin, jäljempänä *akatemia*, tulee erityisesti tyydyttää ruotsinkielisen väestön koulutus- ja tutkimustarpeita sekä toiminnassaan ottaa huomioon maan kaksikielisyys.

Akatemian Vaasassa toimivat yksiköt muodostavat yhdessä yksikön, jonka yhteisiä toimintoja johtaa monijäseninen hallintoelin. Hallintoelimen puheenjohtajana toimii yksikön rehtori. Monijäsenisen hallintoelimen ja rehtorin tehtävistä ja valinnasta sekä hallintoelimen kokoonpanosta määrätään yliopiston johtosäännössä.

77 §

Akatemian kansleri

Akatemialla on kansleri. Kanslerin tehtävänä on edistää tieteitä ja yliopiston yhteiskunnallista vuorovaikutusta sekä valvoa yliopiston yleistä etua ja toimintaa.

Kansleriksi valittavalta vaaditaan, että hän on toiminut ansiokkaasti tieteen, taiteen tai yliopistolaitoksen hyväksi. Kanslerin nimittämisestä ja tehtävistä määrätään tarkemmin akatemian johtosäännössä.

78 §

Opettajalta vaadittava kielitaito

Akatemian opettajan tehtävään vaaditaan erinomainen ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito sekä kyky ymmärtää suomen kieltä. Akatemia päättää ruotsin ja suomen kielen taidosta, joka tällaiseen tehtävään vaaditaan ulkomaalaiselta tai Suomen kansalaiselta, joka ei ole syntyperäinen.

Akatemiassa on kielilautakunta, jolle 1 momentissa tarkoitettu ruotsin kielen taito voidaan osoittaa.

79 §

Opiskelijalta vaadittava kielitaito

Opiskelijaksi pääsy akatemiaan edellyttää, että hakijalla on riittävä ruotsin kielen taito opintojen harjoittamiseen tällä kielellä, jollei akatemia toisin päättä.

80 §

Omaisuus

Akatemialla on edelleen ne muut oikeudet, etuudet ja vapaudet sekä se omaisuus ja ne tulot, jotka sillä on tämän lain voimaan tullessa.

Akatemian 1 momentissa tarkoitettuja varoja sekä lahjoitus- ja testamenttivaroja hoidetaan erillään yliopiston muusta kirjanpidosta. Varojen hoidosta päättää akatemian hallitus.

81 §

Eräitä tehtäviä koskevat säännökset

Ne professorin ja apulaisprofessorin virat, jotka perustettiin akatemiaan 1 päivästä elokuuta 1981 lukien, jäävät tehtävinä akatemiaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, akatemia saa hankittuaan Stiftelsen för Åbo Akademi -nimisen säätiön lausunnon asiasta muuttaa näiden tehtävien opetusala ja tehtäväpiiriä sekä muuttaa apulaisprofessorin tehtävän professorin tehtäväksi.

10 luku

Muutoksenhaku

82 §

Oikaisumenettely

Opiskelijaksi hakenut henkilö saa hakea yliopistolta kirjallisesti oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tulosten julkistamisesta. Opiskelijavalinnan tuloksia julkistettaessa on ilmoitettava, miten hakija voi saada tiedon valinnassa nouda-

tettujen perusteiden soveltamisesta häneen sekä miten valintaan voi pyytää oikaisua. Opiskelijavalinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Opiskelija voi hakea yliopistolta kirjallisesti oikaisua opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen sekä syventäviin opintoihin kuuluvan tutkielman tai muun vastaavan opintosuorituksen arvosteluun tyytymätön opiskelija voi tehdä yliopiston määräämälle hallintoelimelle oikaisupyynnön opintosuorituksen arvostelusta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muun kuin 3 momentissa tarkoitetun opintosuorituksen arvosteluun tai muualla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua, arvostelusta sen suorittaneelta opettajalta ja opintojen hyväksilukemisesta siitä päätöksen tehneeltä. Opintosuorituksen arvostelua koskeva oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä momentissa tarkoitetun oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi hakea oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

83 §

Muutoksenhaku yliopiston päätökseen

Yliopiston hallintoasiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä yliopiston päätoimipaikka sijaitsee, sen mukaan kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei tässä laissa tai muualla laissa toisin säädetä.

84 §

Valituskiellot

Yliopiston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jos se koskee:

- 1) yliopiston toimielimen valintaa;
- 2) johtosääntöä tai muuta yleistä määräystä;
- 3) opetussuunnitelmaa taikka muuta opetuksen järjestelyä koskevaa määräystä;
- 4) 65 §:n mukaista vastuuvapauden myöntämistä tai vahingonkorvauskanteen nostamista;
- 5) apurahaa tai avustusta.

Päätökseen, johon saa 82 §:n mukaan hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta. Opintosuoritusten arvostelua ja hyväksilukemista koskevaan oikaisumenettelyssä tehtyyn päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee 36 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista, 43 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden menettämistä tai 45 §:ssä tarkoitettua opiskelijan kurinpittoa, ei saa hakea muutosta valittamalla.

85 §

Erottamispäätöksen täytäntöönpano

Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei yliopisto tai hallinto-oikeus toisin määrää.

86 §

Muutoksenhaku ylioppilaskunnan ja osakunnan päätökseen

Ylioppilaskunnan hallintoasiaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Lisäksi ylioppilaskunnan jäsen saa hakea muutosta ylioppilaskunnan toimielimen päätökseen sillä perusteella, että päätös on syntynyt laista, asetuksesta tai ylioppilaskuntaa koskevista määräyksistä poikkeavassa järjestyk-

sessä tai on muuten lain, asetuksen taikka ylioppilaskuntaa koskevien määräysten vastainen. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Osakunnan hallintoasiaa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Ylioppilaskunnan ja osakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi.

11 luku

Erinäiset säännökset

87 §

Arviointi

Yliopistojen tulee arvioida koulutustaan, tutkimustaan sekä taiteellista toimintaansa ja niiden vaikuttavuutta. Yliopistojen on myös osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laatujärjestelmiensä arviointiin säännöllisesti. Yliopistojen tulee julkistaa järjestämiensä arviointien tulokset.

Opetusministeriön yhteydessä toimii riippumattomana asiantuntijaelimenä korkeakoulujen arviointineuvosto, josta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

88 §

Harjoittelukoulu

Yliopistoon, jossa järjestetään opettajankoulutusta, kuuluu opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää perusopetusta ja esiopetusta sekä lukiokoulutusta. Harjoittelukoulun oppilaat eivät ole yliopistoon kuuluvia opiskelijoita.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun opetuksen järjestämisessä ja toiminnan lopettamisessa noudatetaan, mitä muualla säädetään perusopetuksesta, esiopetuksesta ja lukiokoulutuksesta val-

tion oppilaitoksessa. Samoja säännöksiä noudatetaan päätettäessä harjoittelukoulun laajentamisesta käsittämään entistä useammille ikäkausille tarkoitettua opetusta ja koulutusta sekä koulun toiminnan vastaavasta supistamisesta. Toimintaa voidaan supistaa tai se voidaan lopettaa, kun tarve koulutuksen järjestämiseen vähenee tai loppuu.

Harjoittelukoulussa on yliopiston asettama toimielin, jonka jäsenenä voi olla myös yliopistoon kuulumattomia jäseniä. Harjoittelukoulussa on myös johtava rehtori, joka vastaa koulun toiminnasta.

Harjoittelukoulun toiminnasta ja hallinnosta määrätään tarkemmin yliopiston johtosäännössä.

89 §

Dosentit

Yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosen tin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito.

90 §

Varautumissuunnitelmat

Yliopistojen tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa sekä häiriö- ja erityistilanteissa.

Varautumista valvoo opetusministeriö. Jos varautumisessa havaitaan puutteita, opetusministeriö voi määrätä puutteiden korjaamisesta.

91 §

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy määrävuosiksi kerrallaan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman, joka sisältää yliopistojen yleiset kehittämistavoitteet. Tarkempia säännöksiä suunnitelmasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

92 §

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittaminen

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja asioista, joilla on olennaista merkitystä ruotsinkieliselle korkeakouluopetukselle. Neuvottelukunnan tulee erityisesti seurata ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen tarvetta ottaen huomioon koulutuksen kysyntä, työmarkkinoiden vaatimukset ja alueelliset tarpeet.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut, joiden opetus- ja tutkintokieli on ruotsi, nimeävät edustajansa neuvottelukuntaan. Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Neuvottelukunnan toimikaudesta, kokoonpanosta ja toiminnasta määrätään tarkemmin työjärjestyksessä, jonka neuvottelukunta hyväksyy itselleen.

93 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

yliopistolain voimaannpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Yliopistolain voimaantulo

Yliopistolaki (/), jäljempänä *uusi yliopistolaki*, tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 10 § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Lain 40—42 §:ää sekä 43 §:ää siltä osin kuin se koskee opiskeluoikeuden menettämistä tilanteessa, jossa opiskelija ei ole suorittanut opintojaan 41 tai 42 §:ssä säädettyssä ajassa, sovelletaan kuitenkin vain lukuvuonna 2005—2006 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

Sen estämättä, mitä uuden yliopistolain 38 §:n 1 momentissa säädetään, opiskelijan oikeuteen ottaa vastaan opiskelupaikka sovelletaan mainitun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 31 päivään heinäkuuta 2010.

2 §

Kumottavat lait

Uuden yliopistolain tullessa voimaan kumotaan seuraavat lait, niistä muut kuin 5 kohdassa mainittu laki niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

1) 27 päivänä kesäkuuta 1997 annettu yliopistolaki (645/1997), jäljempänä *vanha yliopistolaki*;

2) yliopistolain voimaannpanosta 27 päivänä kesäkuuta 1997 annettu laki (646/1997);

3) korkeakoululaitoksen kehittämisestä 31 päivänä joulukuuta 1986 annettu laki (1052/1986);

4) korkeakoulun professorin ja apulaisprofessorin viran täyttämisestä 24 päivänä toukokuuta 1991 annettu laki (856/1991); ja

5) ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta 28 päivänä joulukuuta 1990 annettu laki (1354/1990).

Edellä 1 momentin 1 kohdassa kumottavasta vanhasta yliopistolaista sovelletaan kuitenkin edelleen 9 §:ää siltä osin kuin siinä säädetään Aalto-yliopiston muodostaneiden yliopistojen opetus- ja tutkintokielestä.

3 §

Voimaan jätettävät asetukset

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, seuraavat asetukset jäävät edelleen voimaan:

1) yliopistojen tutkinnoista annettu valtioneuvoston asetus (794/2004);

2) yliopistojen maisteriohjelmista annettu opetusministeriön asetus (767/2008);

3) yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista annettu opetusministeriön asetus (568/2005);

4) erikoiseläinlääkärin tutkinnosta ja oikeudesta toimia erikoiseläinlääkärinä annettu valtioneuvoston asetus (275/2000);

5) erikoislääkärin tutkinnosta annettu asetus (678/1998); ja

6) erikoishammaslääkärin tutkinnosta annettu valtioneuvoston asetus (316/2003).

4 §

Yliopistojen siirtyminen toimimaan uuden yliopistolain mukaisina yliopistoina

Vanhan yliopistolain mukaiset yliopistot (*vanha yliopisto*) lopettavat toimintansa siten, että yliopistot toimintoineen, henkilöstöineen ja opiskelijoineen siirtyvät 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen toimimaan uuden yliopistolain 1 §:n

mukaisina itsenäisinä oikeushenkilöinä (*uusi yliopisto*).

Kuopion yliopiston ja Joensuun yliopiston toiminta, henkilöstö ja opiskelijat siirtyvät Itä-Suomen yliopistoon 1 päivänä tammikuuta 2010. Turun yliopiston ja Turun kauppakorkeakoulun toiminta, henkilöstö ja opiskelijat siirtyvät uuden yliopistolain mukaiseen Turun yliopistoon 1 päivänä tammikuuta 2010. Helsingin kauppakorkeakoulun, Taideteollisen korkeakoulun ja Teknillisen korkeakoulun toiminta, henkilöstö ja opiskelijat siirtyvät Aalto-yliopistoon 1 päivänä tammikuuta 2010 (*yhdistyvät yliopistot*).

Uuden yliopistolain voimaan tullessa vanhasa yliopistossa käsiteltävänä olevan asian käsittely siirtyy vastaavalle uudelle yliopistolle. Samoin tämä yliopisto edustaa ja toimii asianosaisena vanhan yliopiston aikana aloitetuissa oikeudenkäynneissä, joissa vanha yliopisto on ollut asianosaisena.

5 §

Vanhan yliopiston sitoumukset, toimitukset ja saatavat

Uusi yliopisto vastaa niistä velka-, palvelu-, hankinta- ja toimitussopimuksista sekä muista sitoumuksista, joihin vanha yliopisto on sitoutunut ja jotka koskevat uudelle yliopistolle luovutettua omaisuutta ja toimintaa. Valtion vastuu näistä sitoumuksista jää voimaan. Uusi yliopisto ja valtio vastaavat myös tämän lain voimaantulon jälkeen ja ennen uuden yliopistolain voimaantuloa vanhojen yliopistojen tekemistä sopimuksista.

Viranomaisten myöntämät toimi-, järjestämis- ja muut luvat sekä vanhan yliopiston saatavat siirtyvät uusille yliopistoille 1 päivänä tammikuuta 2010.

6 §

Yliopiston järjestäytyminen julkisoikeudelliseksi laitokseksi

Uuden yliopistolain mukaisena julkisoikeudellisena yliopistona toimimaan siirtyvän vanhan yliopiston tulee järjestää hallinto- ja muut tukipalvelut niin, että se voi järjestäytyä ja aloittaa kokonaisuudessaan toimintansa uuden yliopistolain mukaisena yliopistona mainitun lain tullessa voimaan. Yhdistyvät yliopistot vastaavat yhdessä yhteisten toimintojen järjestämisestä.

Julkisoikeudellisena yliopistona toimimaan siirtyvän vanhan yliopiston hallitus päättää yliopiston uuden yliopistolain 22 §:ssä tarkoitetun yliopistokollegion jäsenten lukumäärästä kunnes uuden yliopiston johtosääntö on vahvistettu. Julkisoikeudellisena yliopistona toimimaan siirtyvän vanhan yliopiston hallitus valitsee uuden yliopiston yliopistokollegion ensimmäisen keran noudattaen, mitä uuden yliopistolain 22 §:n 1 momentissa säädetään. Yliopistokollegion jäsenille ei kuitenkaan valita varajäseniä. Yliopistokollegio valitsee ensimmäisen uuden yliopiston hallituksen uuden yliopistolain 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut jäsenet samassa suhteessa kuin ne ovat edustettuina vanhan yliopiston hallituksessa.

Helsingin yliopiston ensimmäinen yliopistokollegio valitaan noudattaen eri ryhmien keskinäisen suhteellisuuden osalta vastaavasti, mitä uuden yliopistolain voimaan tullessa oli säädetty Helsingin yliopiston vaalikollegiossa.

Yhdistyvät yliopistot sopivat uuden yliopiston yliopistokollegion jäsenten lukumäärästä sekä eri yliopistoyhteisön ryhmiä edustavien jäsenten keskinäisestä suhteesta siihen saakka kunnes uuden yliopiston johtosääntö on vahvistettu. Yhdistyvien yliopistojen hallitukset valitsevat uuden yliopiston yliopistokollegion jäsenet sopimallaan tavalla vanhojen yliopistojen yliopistoyhteisön ryhmistä.

Edellä 2—4 momentin mukaisesti valitun yliopistokollegion tulee valita uuden yliopiston hallitus ja hallituksen tulee valita yliopiston rehtorit noudattaen, mitä uudessa yliopistolaissa

säädetään. Näin valitut toimielimet voivat tehdä päätöksiä, sitoumuksia ja oikeustoimia uuden yliopiston lukuun.

7 §

Yliopistotoiminnan järjestäytyminen säätiö-yliopistossa

Helsingin kauppakorkeakoulun, Taideteollisen korkeakoulun ja Teknillisen korkeakoulun toimielinten tulee yhteistyössä Aalto-korkeakoulusäätiön kanssa huolehtia Aalto-yliopiston järjestäytymisestä 1 päivään tammikuuta 2010 mennessä sekä yliopistojen yhteisten toimintojen järjestämisestä. Yhdistyvien yliopistojen hallitukset valitsevat Aalto-yliopiston ensimmäisen hallituksen.

Tampereen teknillinen yliopisto on velvollinen yhteistyössä TTY-säätiön kanssa järjestämään uudelle yliopistolle hallinto- ja muita tukipalveluja, jotta uusi yliopisto voi järjestäytyä kokonaisuudessaan 1 päivään tammikuuta 2010 mennessä. Vanhan yliopiston hallitus valitsee uuden yliopiston ensimmäisen hallituksen.

8 §

Ylioppilaskunnat

Vanhoiden yliopistojen ylioppilaskunnat jatkavat toimintaansa uusien yliopistojen ylioppilaskuntina.

Yhdistyvien yliopistojen ylioppilaskunnat yhdistyvät uuden yliopiston ylioppilaskunnaksi (*uusi ylioppilaskunta*) 1 päivänä tammikuuta 2010. Yhdistyvien yliopistojen ylioppilaskunnat vastaavat uuden ylioppilaskunnan järjestäytymisestä. Yhdistyvien yliopistojen ylioppilaskunnat voivat ryhtyä järjestäytymisen edellyttämiin toimenpiteisiin ennen uuden yliopistolain voimaantuloa.

Yhdistyvien yliopistojen rehtorit vahvistavat yhdistyvien ylioppilaskuntien yhdistymisessä noudatettavat säännöt. Jos uudelle yliopistolle on valittu rehtori, hän vahvistaa mainitut säännöt. Jos yhdistyvät ylioppilaskunnat eivät ole muuta sopineet, on yhdistyvien ylioppilaskun-

tien järjestettävä mahdollisimman nopeasti uuden ylioppilaskunnan edustajiston vaali tämän lain voimaan tultua. Tällöin edustajiston koko on 41 edustajaa sekä 41 varaedustajaa.

Edustajisto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vaali on suhteellinen ja salainen. Vaalissa ei ole vaalipiirejä. Keskusvaalilautakunta vahvistaa vaalijärjestyksen. Keskusvaalilautakunta muodostuu yhdistyvien ylioppilaskuntien hallitusten puheenjohtajista, edustajistojen puheenjohtajista sekä pääsihteereistä. Keskusvaalilautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kutsuu lautakunnalle sihteerin. Vaalissa on yleinen ja yhtäläinen äänioikeus yhdistyvien yliopistojen läsnä oleviksi opiskelijoiksi ilmoittautuneilla ylioppilaskunnan jäsenillä. Jokaisella äänioikeutetulla on vaalissa yksi ääni.

Uuden ylioppilaskunnan edustajisto ja sen valitsemat toimielimet tekevät uutta yliopistoa ja ylioppilaskuntaa koskevat päätökset. Yhdistyvät ylioppilaskunnat ovat velvollisia tarjoamaan uudelle ylioppilaskunnalle hallinto- ja muita tukipalveluja, jotta uusi ylioppilaskunta voi järjestäytyä kokonaisuudessaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Yhdistyvien ylioppilaskuntien varallisuus siirtyy uudelle ylioppilaskunnalle. Uusi ylioppilaskunta vastaa niistä velka-, palvelu-, hankinta- ja muista sitoumuksista, joihin yhdistyvien yliopistojen ylioppilaskunnat ovat sitoutuneet ja jotka koskevat uudelle ylioppilaskunnalle siirtyvää omaisuutta ja toimintaa.

Viranomaisten myöntämät toimi-, järjestämis- ja muut luvat sekä yhdistyvien ylioppilaskuntien saatavat siirtyvät uusille ylioppilaskunnille 1 päivänä tammikuuta 2010. Yhdistyvien ylioppilaskuntien jäsenet ja henkilöstö siirtyvät yhdistyvistä ylioppilaskunnista uusiin ylioppilaskuntiin 1 päivänä tammikuuta 2010.

9 §

Teknillisen korkeakoulun osakunta

Teknillisen korkeakoulun osakunta siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2010 Aalto-yliopistoon.

10 §

Henkilöstön palvelussuhteen muuttuminen

Yliopistojen virat lakkaavat ja niihin perustuvat virkasuhteet sekä määräaikaiset virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista 31 päivänä joulukuuta 2009, ja henkilöstö otetaan työsuhteeseen uusiin yliopistoihin 1 päivästä tammikuuta 2010 lukien. Virkojen lakkaaminen ja virkasuhteiden päättyminen ei edellytä suostumusta. Yliopistojen työsuhteiset tehtävät ja niissä oleva henkilöstö siirtyvät uusiin yliopistoihin työsuhteeseen 1 päivänä tammikuuta 2010. Määräaikainen virka- ja työsuhteinen henkilöstö otetaan tai siirtyy määräaikansa osoittamaksi ajaksi uusien yliopistojen palvelukseen määräaikaiseen työsuhteeseen.

Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä laissa säädetään tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä työehtosopimuksessa ja työsopimuksessa sovitaan.

Uusi yliopisto myöntää hakemusta dosen arvon henkilölle, joka on nimitetty dosentiksi ennen uuden yliopistolain voimaantuloa.

11 §

Henkilöstön eläketurva

Niihin uusien yliopistojen palveluksessa oleviin henkilöihin, jotka ovat syntyneet ennen tammikuun 1 päivää 1980, sovelletaan valtion eläkelakia (1295/2006). Muihin uusien yliopistojen palveluksessa oleviin henkilöihin sovelletaan työntekijän eläkelakia (395/2006).

12 §

Varallisuuden luovutus uusille yliopistoille

Valtioneuvosto määrää luovutettavan irtaimen omaisuuden ja sen arvon sekä ehdot, joilla luovutus uusille yliopistoille tapahtuu. Valtioneuvosto määrää myös muista omaisuuden luovuttamiseen liittyvistä järjestelyistä.

Vanhan yliopistolain 39 §:n mukaisten yliopistorahastojen omaisuus siirtyy kokonaisuudessaan asianomaisen yliopiston toimintaa jatkavalle uudelle yliopistolle 1 päivänä tammikuuta 2010.

Valtion omaisuuden siirrosta aiheutuvat varainsiirto- ja lahjaverot katetaan erikseen valtion talousarviossa yliopistoille osoitettavassa rahoituksessa.

13 §

Arvonlisäveron huomioon ottamiseen liittyvä määrärahasiirto

Mitoitettaessa yliopistojen rahoitusta vuodelle 2010 uuden yliopistolain 49 §:n 4 momentissa tarkoitettu arvonlisäverojen kompensointi toteutetaan siirtämällä valtion talousarviossa osoitettua opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromomentin 29.01.29 määrärahaa osaksi yliopistojen kokonaisrahoitusta. Määrärahasiirron suuruus perustuu vuoden 2008 kirjanpitoon.

14 §

Kansalliskirjasto ja harjoittelukoulut

Kansalliskirjaston ja harjoittelukoulujen johdokunnat jatkavat toimikautensa loppuun.

15 §

Tutkintorakennemuutokseen liittyvä siirtymäsäännös

Arkkitehdin, diplomi-insinöörin, maisema-arkkitehdin, eläinlääketieteen lisensiaatin, hammaslääketieteen lisensiaatin tai lääketieteen lisensiaatin tutkintoa ennen 1 päivää elokuuta 2005 suorittamaan hyväksytyllä opiskelijalla on oikeus jatkaa opintojaan ennen mainittua ajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaan. Opiskelija siirtyy kuitenkin jatkamaan opintojaan uuden yliopistolain mukaan, jollei hän ole suorittanut edellä mainittua tutkintoaan viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2010.

16 §

Viittaukset yliopistolakiin

Muun lainsäädännön viittaukset vanhaan yliopistolakiin tai sen tarkoittamiin yliopistoihin katsotaan viittauksiksi uuteen yliopistolakiin ja siinä tarkoitettuihin yliopistoihin. Mitä muussa laissa tai asetuksessa säädetään Kuopion tai Joensuun yliopistoista, tarkoittaa 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen Itä-Suomen yliopistoa. Mitä muussa laissa tai asetuksessa säädetään Turun yliopistosta tai Turun kauppakorkeakoulusta, tarkoittaa 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen Turun yliopistoa. Mitä muussa laissa tai asetuk-

sessä säädetään Helsingin kauppakorkeakoulusta, Taideteollisesta korkeakoulusta tai Teknillisestä korkeakoulusta, tarkoittaa 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen Aalto-yliopistoa.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1058/1998) 1, 2, 3 ja 5 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § osaksi laissa 1123/2007, 2 ja 3 § osaksi mainitussa laissa 1123/2007 sekä 5 § osaksi laissa 623/2007, seuraavasti:

1 §

Rekisteri ja rekisterinpitäjä

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä:

- 1) yliopistojen hakurekisteri;
- 2) ammattikorkeakoulujen hakurekisteri;
- 3) ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hakurekisteri.

Opiskelijavalintarekisteriä ylläpitää Opetushallitus. Lisäksi yliopistot osallistuvat rekisterinpitöön 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun, ammattikorkeakoulut 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sekä ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjät 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun osarekisterin osalta Opetushallituksen lukuun.

2 §

Käyttötarkoitus

Opiskelijavalintarekisterin osarekistereistä käytetään:

- 1) yliopistojen hakurekisteriä valittaessa opiskelijoita yliopistolaissa (/) tarkoitettuihin alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin johtaviin opintoihin;
- 2) ammattikorkeakoulujen hakurekisteriä valittaessa opiskelijoita ammattikorkeakoululaisissa (351/2003) tarkoitettuun ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetussa laissa (356/2003) tarkoitettuun ammatilliseen opettajankoulutukseen;

3) ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hakurekisteriä valittaessa opiskelijoita ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettuihin koulutuksiin ja tutkintoihin.

Opiskelijavalintarekisteriä käytetään:

1) opinnoista ja opiskelijavalinnoista tiedottamiseen;

2) koulutukseen hakeutumisen, opiskelijavalinnan ja opiskelupaikan vastaanottamisen järjestämiseen, johon kuuluvat myös yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnassa yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan vastaanottamista koskevat järjestelyt, sekä koulutukseen hakeutumisen ja opiskelijavalinnan seuraamiseen;

3) opiskelijoiden valintaa, valintojen kehittämistä ja opintojen järjestämistä varten tarpeellisten tietojen antamiseen yliopistoille, ammattikorkeakouluille sekä ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille;

4) tiedottamiseen koulutusmahdollisuuksista ilman opiskelupaikkaa jääneille hakijoille;

5) tietojen tuottamiseen hakijoista ja opiskelijaksi otetuista koulutusjärjestelmän seurantaa ja arviointia varten; sekä

6) muihin opiskelijoiden valitsemista varten tarpeellisiin toimintoihin.

3 §

Tietosisältö

Opiskelijavalintarekisteriin voidaan tallentaa:

1) hakijan nimi, henkilötunnus tai muu vastaava yksilöivä tunnistetieto, kansalaisuus, sukupuoli, äidinkieli ja tarpeelliset yhteystiedot;

2) hakijan aikaisempaa koulutusta ja suoritettuja tutkintoja koskevat tiedot;

3) koulutukseen hakemista ja valinnan perusteita koskevat tiedot kunkin hakijan osalta;

4) valinnan tulosta, opiskelupaikan vastaanottamista ja oppilaitokseen kirjoittautumista tai ilmoittautumista koskevat tiedot; sekä

5) hakijan suostumus tai kieltö nimi- ja osoitetietojen luovuttamiseen koulutusta koskevaa tiedottamista ja markkinointia varten.

Opiskelijavalintarekisteriin voidaan tallentaa 1 momentissa lueteltujen tietojen lisäksi hakijan ilmoituksen mukaisina ammatinvalintaan vaikuttavat terveystiedot sekä tiedot työkokemuksesta ja harrastustoiminnasta. Nämä tiedot pyydetään ilmoittamaan ja ne tallennetaan vain silloin, kun ne ovat tarpeellisia opiskelijoiden valinnassa.

Kuhunkin 1 §:n 1 momentissa mainittuun osarekisteriin voidaan tallentaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös muita osarekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, joilla on merkitystä arvioitaessa hakijoiden soveltuvuutta 2 §:stä ilmenevään koulutukseen tai ammattiin taikka valittaessa hakijoita koulutuspoliittisten tai yksilöllisten koulutustarpeiden perusteella.

5 §

Tietojen luovuttaminen

Opiskelijavalintarekisteristä saa luovuttaa 3 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja sallassapitosäännösten estämättä siinä määrin kuin vastaanottajan tehtävien hoitamiseksi on tarpeen:

1) yliopistoille, ammattikorkeakouluille, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille sekä kahden tai useamman yliopiston yhteisiin rekistereihin;

2) asianomaiselle ministeriölle ja Tilastokeskukselle koulutusjärjestelmän seurantaa koskevien selvitysten laatimista varten;

3) Kansaneläkelaitokselle opintotukiasioiden käsittelyä varten sekä Kansaneläkelaitokselle ja työvoimaviranomaiselle työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisen työttömyysturvan, työmarkkinatuen ja koulutuspäivärahan saamisen edellytysten selvittämistä varten;

4) kansanterveyslain (66/1972) mukaista opiskeluterveydenhuoltoa järjestävälle kunnalle ja muulle mainitun lain mukaisen opiskeluterveydenhuollon järjestäjälle tämän tehtävän hoitamista varten;

5) ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 3 §:ssä säädetyille ulkomaalaisrekisterin rekisterinpitäjälle sille ulkomaalaislaissa (301/2004) tai kansalaisuuslaissa (359/2003) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot saa luovuttaa vain 1 momentin 1 kohdassa mainituille vastaanottajille opiskelijoiden valintaa varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa myös konekielisinä tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen luovutta-

mista teknisen käyttöyhteyden avulla on tietoja pyytävän esitettävä selvitys siitä, että tiedot suojataan henkilötietolain (523/1999) 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Opiskelijavalintarekisterin tietojen julkisuu-teen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Laki

arkistolain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 1994 annetun arkistolain (831/1994) 1 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

1 §

Tämä laki koskee seuraavia arkistonmuodostajia:

3) Suomen Pankkia, Kansaneläkelaitosta, muita itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia ja

yliopistolaissa (/) tarkoitettuja säätiöyliopisto-ja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 40 luvun 11 §:n 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 604/2002, seuraavasti:

40 luku

Virkarikoksista

11 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *julkisyhteisön työntekijällä* henkilöä, joka on työsopimussuhteessa 1 kohdassa mainittuun julkisyhteisöön tai laitokseen taikka yliopistoon;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Laki

konkurssilain 1 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä helmikuuta 2004 annetun konkurssilain (120/2004) 1 luvun 3 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Konkurssikelpoisuus

Konkurssiin voidaan asettaa luonnollinen henkilö sekä yhteisö, säätiö ja muu oikeushenkilö. Oikeushenkilö voidaan asettaa konkurssiin silloinkin, kun se on poistettu asianomaisesta rekisteristä tai purettu. Myös kuolinpesä ja konkurssipesä voidaan asettaa konkurssiin.

Konkurssiin ei voida asettaa valtiota, Ahvenanmaan maakuntaa, kuntaa, kuntayhtymää tai

muuta kuntien julkisoikeudellista yhteistoiminta-
taelintä, valtion liikelaitosta, itsenäistä julkisoikeudellista laitosta taikka evankelis-luterilaista tai ortodoksista kirkkoa tai evankelis-luterilaisen tai ortodoksisen kirkon seurakuntaa tai seurakuntayhtymää.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa itsenäisestä julkisoikeudellisesta laitoksesta säädetään, yliopistolain (/) 1 §:ssä tarkoitettu julkisoikeudellinen yliopisto voidaan kuitenkin asettaa konkurssiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2009